

Etter danske priser ser en at varmeeenheten i form av torv og formbrensel koster under det halve av hva den gjør i form av koks. En ser også at foredling til torvbriketter har gitt dyrere brensel enn vanlig torv og formbrensel. Virkningsgraden er angitt etter hva Teknologisk Institut i Danmark anser for å være det vanlige under normal fyring.

Utfører vi tilsvarende beregninger under norske forutsetninger og priser, stiller forholdet mellom torvbrensel og importbrensel seg ikke fullt så gunstig som i Danmark, vesentlig p. gr. a. høyere produksjonskostninger hos oss. Likevel vil torvbrensel med de nåværende priser på importbrensel, falle en del billigere å fyre med i dertil egnede fyringsanlegg, enn importert brensel gjør.

JORDBUNNSKARTLEGGING SETT FRA KVARTÆR- GEOLOGISK SYNSPUNKT.

Siden 1936 har Norges geologiske undersøkelse drevet kvartærgeologisk jordbunnskartlegging under ledelse av statsgeolog dr. Gunnar Holmsen. På årsmøtet i Det norske myrselskap 1946 holdt Holmsen foredrag om dette arbeidet.

Med de moderne krav til spesialisering og detaljopplysninger, kan ikke lenger de vanlige geologiske kartter gi et tilfredsstillende bilde av både berggrunnens bygning og de løse avleiringer samtidig. Heller ikke kan en og samme kartlegger lenger beherske begge felter fullt ut. Innsamling av iakttagelser over bergbygningen og de løse avleiringer må derfor foregå ved selvstendige undersøkelser.

Resultatet av den kvartærgeologiske jordbunnskartleggingen hitil er utsendt i 4 publikasjoner i serien Norges geologiske undersøkelser skrifter, nemlig: Beskrivelse til kvartærgeologisk landgeneral-kart over:

1. Oslo (N.G.U. nr. 176. Oslo 1951).*)
2. Oppland (N.G.U. nr. 187. Oslo 1954).
3. Hallingdal (N.G.U. nr. 190. Oslo 1955).
4. Røros (N.G.U. nr. 198. Oslo 1956).

Som grunnlag for markarbeidet nyttes kartter i målestokk 1:100.000, mens de ferdig bearbejdede kartter sendes ut i målestokk 1:250.000.

Kartene gir, ved hjelp av farger, tegn og skravering, opplysninger om fordelingen og utbredelsen av de løse avleiringer. Det nyttes følgende inndeling, som grunner seg på jordartenes opprinnelse:

*) Jfr. Aasulv Løddesøl: Kvartærgeologisk landgeneralkart over Oslo-området. Medd. fra D. N. M., nr. 1, 1952.

1. Havavleiringer.
 - a. Leir.
 - b. Sand og grus.
 - c. Ra, isranddannelser.
2. Innsjø og breavleiringer.
 - a. Finsand og mjele.
 - b. Sand og grus.
 - c. Sand og grus i rygger og åser.
3. Breavleiringer.
 - a. Fortrinnsvis leirholdig bregrus.
 - b. Fortrinnsvis sandholdig bregrus. Store blokker.
 - c. Bregrus i rygger og hauger (morener, drumliner).
4. Forvittringsgrus med store blokker fra underlaget.
5. Torvjord.
 - a. Myr.
 - b. Torvjord (lynghumus) over bregrus.

Med farger og skravering skjelner kartene mellom berggrunnsområder som er blottet for løsmateriale og områder som bærer et uregelmessig, stort sett tynt dekke av bregrus eller en annen jordart. Ved ulike tegn er spesielle ting av interesse avmerket, såsom strandlinjer, skuringsstriper, brelvløp o. a.

Til kartleggingen har studenter, realkandidater, lektorer ved den høyere skole, landbrukskandidater og tildels universitetslektorer vært engasjert, og arbeidet har hele tiden vært ledet av statsgeolog dr. Gunnar Holmsen, som også har vært forfatter til beskrivelsene av kartene.

Forfatteren sier i sin hovedinnledning at «det kvartærgeologiske kart skal tjene så vel vitenskapelige som praktiske formål. Utredningen av avleiringenes genesis er en vitenskapelig betont oppgave, mens undersøkelsen av de i økonomisk henseende betydningsfulle avleiringer er av praktisk art».

For landbruket gir de kvartærgeologiske kartene et godt oversiktsbilde over det naturlige grunnlaget for dyrking i de områder som er kartlagt. Ut fra det en vet om de ulike jordarter, kan kartene og beskrivelsene i store trekk gi opplysninger om vilkårene og mulighetene for jordbruk og skogproduksjon i de forskjellige distrikter.

Einar Wold.

THE WORLD PLOUGHING ORGANIZATION

holder sitt årsmøte i Paris i dagene 7.—10. mars 1957. Som utsending fra Norges Bygdeungdomslag er utpekt assistent i Det norske myr-selskap, landbrukskandidat Einar Wold.

Årsmøtet skal bl. a. revidere tevlingsreglene som nyttes ved verdensmesterskapene i pløying. Verdensmesterskapet vil i år bli holdt i Ohio, U.S.A.